

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

09 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte
Judecători

Talpă Boris
Roic-Botezatu Lilia
Eremciuc Ghenadie

examinând demersul înaintat de președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, privind strămutarea cauzei intentate la plângerea petiționarei Bețișor Adriana, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, de la Curtea de Apel Chișinău, la o altă instanță egală în grad,

c o n s t a t ă :

1.La 29 martie 2024, Președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, a depus demers privind strămutarea cauzei intentate la plângerea petiționarei Bețișor Adriana, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, de la Curtea de Apel Chișinău, la o altă instanță egală în grad.

În motivarea cererii s-a invocat că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 07 iulie 2023 s-a respins, ca neîntemeiată, plângerea depusă de avocatul Eșanu Adriana, în interesele petiționarei Bețișor Adriana, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, cu privire la declararea nulității ordonanței procurorului pentru misiuni speciale a Procuraturii Generale, Toma Ruslan, din 24 ianuarie 2023, a ordonanței Procurorului General interimar, Munteanu Ion, din 24 februarie 2023, cu obligarea Procuraturii Generale de a înregistra și examina plângerea pe marginea faptelor sesizate și emiterea unei ordonanțe de începere a urmăririi penale; s-a menținut fără modificări ordonanța procurorului pentru misiuni speciale a Procuraturii Generale, Toma Ruslan, din 24 ianuarie 2023 și ordonanța Procurorului General interimar, Munteanu Ion, din 24 februarie 2023.

La fel, s-a mai menționat că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 07 iulie 2023, a fost contestată cu recurs de către avocatul Eșanu Adriana, în interesele petiționarei Bețișor Adriana, care a fost repartizată judecătorului raportor Băbălău Denis. Conform textului ordonanțelor contestate, *inter alia*, sunt vizați doi foști judecători ai Curții de Apel Chișinău, Ludmila Ouș și Ion Pleșca, precum și un judecător în funcție al Curții de Apel Chișinău, Mihaila Viorica.

Astfel, pentru a evita abordarea unor suspiciuni în vederea imparțialității judecătorilor și înlăturării situațiilor care pun în pericol desfășurarea normală a

procesului penal datorită unor stări de fapt existente la locul, unde urmează să fie judecată cauza, s-a solicitat strămutarea acesteia la o altă instanță egală în grad.

2. Examinând demersul de strămutare, în raport cu prevederile legii, completul de judecată consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În baza art.39 pct. 5) Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de strămutare.

Conform art.46 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție strămută judecarea unei cauze penale de la instanța competentă la o altă instanță egală în grad în cazul în care prin aceasta se poate obține soluționarea ei obiectivă, rapidă, completă și se asigură desfășurarea normală a procesului. Strămutarea cauzei poate fi cerută de președintele instanței de judecată sau de una dintre părți.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, cererea de strămutare poate fi înaintată în temeiuri strict determinate de legislația procesuală penală și bazată pe argumente plauzibile, probe ce confirmă temeinicia cererii formulate, iar lipsa identificării vreunui temei care ar permite constatarea acestui fapt ar reprezenta un dezechilibru major în exercitarea drepturilor procesuale ale părților.

În prezenta cauză, se observă că, prin demersul înaintat s-a pus problema strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad, din motivul calității părților și a circumstanțele speciale ale cauzei, care constituie în speță există elementelor obiective care conduc în mod întemeiat la îndoieli cu privire la imparțialitatea instanței.

Astfel, completul de judecată constată că strămutarea reprezintă unul dintre mijloacele procesuale care contribuie la asigurarea caracterului efectiv al imparțialității judecătorilor, garanție instituțională a dreptului la un proces echitabil.

De altfel, este de reținut că un element esențial al dreptului la un proces echitabil îl constituie independența și imparțialitatea instanței, aceasta din urmă definindu-se, de regulă, prin lipsa oricărei prejudecăți sau atitudini părtinitoare.

Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat, cu referire la cauza Padovani c. Italiei (26 februarie 1993, par. 27), că este fundamental ca într-o societate democratică tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impunând ca fiecare instanță să fie imparțială. Imparțialitatea poate fi apreciată sub diverse aspecte, distingându-se un demers subiectiv, ce tinde a determina ceea ce judecătorul gândește în forul său interior într-o cauză anume și un demers obiectiv, cu scopul de a cerceta dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa.

Cu privire la imparțialitatea obiectivă, Curtea a precizat că, analizând dispozițiile procesuale referitoare la temeiurile strămutării s-a constatat că în unele cazuri, există elemente obiective care conduc în mod întemeiat la îndoieli cu privire la imparțialitatea instanței. Astfel că strămutarea la altă instanță judecătorească egală în grad se fundamentează inclusiv și pe bănuiala legitimă, în care trebuie să se identifice vreun temei care ar permite constatarea acestui fapt, așa cum ar fi calitatea procesuală a părților.

În asemenea împrejurări, ținând cont de calitatea participanților la proces și anume de funcția deținută în cadrul Curții de Apel Chișinău și de circumstanțele indicate în pct. 1. din prezenta încheiere, întru asigurarea criteriilor obiective de imparțialitate a judecătorilor la judecarea acestei cauze penale, a încrederii justițiabililor în actul de justiție, întru evitarea tuturor suspiciunilor și pentru obținerea soluționării obiective și asigurării desfășurării normale a procesului, se impune strămutarea judecării cauzei respective de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

3. În conformitate cu prevederile art. 46-49 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se admite demersul înaintat de președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, privind strămutarea cauzei intentate la plângerea petiționarei Bețișor Adriana, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecător

Roic-Botezatu Lilia

Judecător

Eremciuc Ghenadie